

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี (ชั้นอุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๓/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
สกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓
พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริง
ของ ทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ

ผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร หรือไม่ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ไม่จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินและ

เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และไม่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ นั้น เห็นว่า คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง การที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ในทำนองว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดและไม่มีเจตนาพิเศษ ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่ยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ เมื่อในชั้นใต้สวนผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ การที่ผู้ถูกกล่าวหายกปัญหาดังกล่าวขึ้นอุทธรณ์ โดยไม่ได้ให้การต่อสู้หรือโต้แย้งปัญหาดังกล่าวในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบและไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการสุดท้ายว่า กรณีมีเหตุลงโทษผู้ถูกกล่าวหาสถานเบาหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครจนหมดสมาชิกภาพ ผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยมีประวัติต่างปร้อยและไม่มีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบต้องบประมาณแผ่นดิน ขอให้ลงโทษสถานเบานั้น คดีนี้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับลงโทษจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษ

ไว้มีกำหนด ๑ ปี เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ” ซึ่งเป็นผลของกฎหมายที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งทันทีหากศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาย่อมต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วย และต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป จึงไม่อาจลบล้างเป็นอย่างอื่นได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งมาก่อนแล้ว ย่อมทราบดีว่าตนมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างไร เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ติดต่อผู้ร้องและไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง อีกทั้งทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงมีถึง ๑๑ รายการ แสดงให้เห็นว่ามีเจตนาหลีกเลี่ยงไม่ให้มีการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาลงโทษผู้ถูกกล่าวหานั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่ขึ้น

นายบุญณะ จงนิมิตรสถาพร

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช. ๔/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช๑๗๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
สกลนคร จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามกฎหมายและประกาศ
ของผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในระยะเวลา
ที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่า นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง คำให้การ อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา คำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้อง ประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้ง ในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการเลือกตั้งและเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ผู้ร้องตรวจสอบเอกสารที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นแล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า เอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นมายังไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน จำนวน ๑๑ รายการ ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๙ รายการ หนี้สินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๑ รายการ และสำเนาแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษี ๒๕๖๐ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใด ผู้ร้องจึงมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์โดยสรุปว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเพียง ๔ รายการ คือ บัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ที่ถูก บัญชีหนี้สินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) บัญชีเงินฝากธนาคารธนาชาติ เลขที่ ๕๕๒๖๐๖๘๐๓๙ และ ๕๕๒๖๐๗๔๖๙๐ และบัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ ประเภทออมทรัพย์ เลขที่ ๔๐๔ ๘๗๓๔๗๘ ๐ เนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และวิธีการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งธนาคารข้างต้นออกหนังสือรับรองบัญชีเงินฝาก (ที่ถูก และใบแจ้งหนี้) ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาเกินกำหนดเวลาตามกฎหมาย ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่สามารถยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ

หนังสือและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องได้ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และไม่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องไม่ครบถ้วนเท่านั้น เห็นว่า คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรวม ๑๑ รายการ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ โดยไม่ได้ให้การต่อสู้หรือโต้แย้งในประเด็นดังกล่าวไว้ และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาตามรายงานการไต่สวนของผู้ร้องประกอบคำรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหาแล้วรับฟังข้อเท็จจริงได้ตามคำร้องของผู้ร้อง การที่ผู้ถูกกล่าวหาหยิบยกประเด็นรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพียง ๔ รายการ ดังกล่าวขึ้นกล่าวอ้างในอุทธรณ์เช่นนี้จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบ และไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรรับการวินิจฉัย ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อสุดท้ายมีว่า กรณีมีเหตุให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและลงโทษผู้ถูกกล่าวหาในสถานเบาหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นนักการเมือง ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลสกนกร จังหวัดสกนกร ไม่มีประวัติต่างปร้อยและไม่มีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบต้องบประมาณแผ่นดินนั้น เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ โดยสมาชิกสภาเทศบาลถือเป็นผู้แทนปวงชนในเขตเทศบาล มีหน้าที่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเพื่อประโยชน์ของ

ท้องถิ่น แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งดังกล่าว ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ
ผู้ถูกกล่าวหาได้ นับว่าเป็นการกระทำที่ไม่ยำเกรงต่อกฎหมาย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปนั้น เป็นมาตรการจำกัด
สิทธิอันเป็นผลตามกฎหมายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง โดยเมื่อผู้ถูกกล่าวหาถูกพิพากษาว่ากระทำ
ความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และถูกเพิกถอน
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วย ส่วนโทษทางอาญาที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
กำหนดหลังลดโทษแล้วจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โดยให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี
นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและนับเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาอย่างมากแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะ
เปลี่ยนแปลงแก้ไข อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

ชูศักดิ์ ทองวิฑูโรดม

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อช. ๔ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อช.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
สกลนคร จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามกฎหมายและประกาศ
ของผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่
กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น

กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วมีคำพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินจำนวน ๑๑ รายการ ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๙ รายการ หนี้สินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๑ รายการ และสำเนาแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษี ๒๕๖๐ จำนวน ๑ รายการ ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ดำเนินการยื่นให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่าจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน และผู้ถูกกล่าวหาได้มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๑๒

คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ในปัญหานี้ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า บัญชีทรัพย์สินทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นต่อผู้ร้องภายในกำหนดจำนวน ๓ รายการ คือ ๑. เงินฝากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอ ๕๖๐๑ เขต ๐๐๐๐๑ กลุ่ม ๐๙๓๐ เลขทะเบียน ๐๐๐๑๔๓๑๒๙๒๓ ๒. เงินฝากธนาคารธนชาติ (ปัจจุบัน ธนาคารทีเอ็มบี ธนชาติ) เลขที่ ๕๙๒๖๐๖๘๐๓๙ และ ๕๙๒๖๐๗๔๖๙๐ และ ๓. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ บัญชีออมทรัพย์เลขที่ ๔๐๔-๘๗๓๔๗๘ - ๐ ตามเอกสารท้ายฎีกา (ที่ถูกทำอุทธรณ์) หมายเลข ๒, ๓ และ ๔ โดยผู้ถูกกล่าวหาได้ขวนขวายติดต่อธนาคารเพื่อนำไปยื่นต่อผู้ร้องให้ทันภายในกำหนด แต่เนื่องจากการ

แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด ๑๙) ธนาคารทั้งสามได้ออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา
 เกินกำหนดเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
 แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
 และไม่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น เห็นว่า อุทธรณ์ของ
 ผู้ถูกกล่าวหาเพื่อยกข้อเท็จจริงขึ้นอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ตั้งใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
 หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ทั้งไม่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อว่ามีเจตนาที่จะไม่แสดง
 ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อคดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพตามข้อกล่าวหาตามคำร้องของผู้ร้อง
 ตั้งแต่ในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้น อุทธรณ์ของ
 ผู้ถูกกล่าวหาเท่ากับเป็นการยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ปฏิเสธข้อกล่าวหาตามคำร้องของผู้ร้องและขัดกับ
 คำรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหาที่ได้ให้การไว้มาตั้งแต่ในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ ทั้งผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์
 คัดค้านเพียงทรัพย์สินและหนี้สินธนาคารเพียง ๓ รายการ มิได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนก
 คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ฟังว่าผู้ถูกกล่าวหาตั้งใจไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์
 ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินเงินฝากรายการอื่นรวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคล
 ธรรมดาในรอบปีภาษี ๒๕๖๐ ให้ถูกต้องครบถ้วนด้วย อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาย่อมไม่อาจเปลี่ยนแปลง
 สาระสำคัญในคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ ถือว่าเป็น
 อุทธรณ์ในข้อที่ไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรวินิจฉัย เช่นนี้ อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ชอบด้วยประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม
 คดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ผู้ถูกกล่าวหาในข้อนี้

ปัญหาตามอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษว่า มีเหตุลงโทษผู้ถูกลงโทษสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องได้ให้โอกาสแก่ผู้ถูกลงโทษยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งภายหลังเมื่อพ้นครบกําหนดเวลาตามกฎหมายโดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับว่าเป็นระยะเวลาพอสมควรแก่กรณี แต่ผู้ถูกลงโทษกลับมิได้ดำเนินการอย่างใด จนผู้ร้องพิจารณาสรุปสำนวนแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอสนับสนุนข้อกล่าวหาและได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษมารับทราบข้อกล่าวหาในคดีนี้แล้ว ผู้ถูกลงโทษก็ได้มารับทราบข้อกล่าวหาตามกำหนดนัดโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ พฤติการณ์ของผู้ถูกลงโทษเช่นว่านี้ ส่อแสดงว่าผู้ถูกลงโทษใจเลเหลยหรือเพิกเฉยต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ร้องซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบรวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมากรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ แม้ผู้ถูกลงโทษไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ร้องและมีหนังสือชี้แจงในเวลาภายหลังต่อมาก็ไม่เหตุที่จะบรรเทาความผิดของผู้ถูกลงโทษ คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่กำหนดโทษและลดโทษให้แก่ผู้ถูกลงโทษนั้นเหมาะสมแล้ว ไม่มีเหตุที่จะวางโทษผู้ถูกลงโทษเบากว่านี้อีก อุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายสมชัย ฑีฆาอุตมาก

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๔/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิก
สภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามกฎหมายและประกาศของผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหา
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่

กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า
ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมี
พฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง
สมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก
๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี
เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และ
ปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการ

ลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว และ
สำนวนการไต่สวนของผู้ร้อง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิก
สภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่ง
เนื่องจากลาออกจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑
มกราคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน โดยไม่ยื่นเอกสาร
หลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ๑๑ รายการ ได้แก่ เงินฝากธนาคารกสิกร
ไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่ ๑๒๐-๒-๓๕๓๒๑-๑ เงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด
(มหาชน) สานาเนวาด้าสกลนคร เลขที่ ๐๓๕-๑-๓๕๘๓๙-๔ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
สาขาสกลนคร เลขที่ ๘๕๘-๐-๐๓๗๘๙-๑ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาโรบินสัน
สกลนคร เลขที่ ๙๘๖-๔๙๘๙๑๗-๐ เงินฝากธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่
๕๙๒-๖-๐๖๘๐๓-๙ เงินฝากธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่ ๕๙๒-๖-
๐๗๔๖๙-๐ เงินฝากธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่ ๓๔๗-๒-๘๕๖๘๘-๓ เงิน

ฝ่ายธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสกนคร เลขที่ ๔๐๔-๘๗๓๔๗๘-๐ เงินฝากธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบิ๊กซีสกนคร เลขที่ ๕๗๑-๗-๑๑๙๐๖-๘ หนังสือธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปี
ภาษี ๒๕๖๐ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย
ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา
ตามกำหนด และไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้อง ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาโดยวิธีการทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับไปยังผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหามาพบ
พนักงานเจ้าหน้าที่และแจ้งว่าจะทำหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและจะดำเนินการยื่นสำเนาเอกสาร
ประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องครบถ้วน ต่อมา ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้
ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือว่า เข้าใจว่าหนังสือที่ผู้ร้องส่งให้เป็นหนังสือแจ้งความคืบหน้าในการยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในครั้งก่อน และเป็นหนังสือซ้ำจึงไม่ได้เปิดผนึกดู ประกอบกับ
เอกสารบางอย่างสูญหายไปเนื่องจากน้ำท่วมบ้าน

ปัญหาประการแรกที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาจงใจไม่ยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และไม่มี
พฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง

ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการนั้น เห็นว่า ในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพและไม่นำพยานเข้าไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำร้อง อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวจึงขัดต่อคำรับสารภาพและถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาในข้อนี้

คงมีปัญหที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเพียงประการเดียวว่า มีเหตุสมควรลงโทษสถานเบาให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา และไม่เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปหรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลงโทษเหมาะสมแล้ว ส่วนที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และมาตรา ๘๑ วรรคสอง กำหนดว่า ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และไม่มีสิทธิ

(อม.๕๐)

- ๖ -

ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษา
ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปนั้น จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา
ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายอุทัย โสภาโชติ

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๓/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา

อุทธรณ์คัดค้าน

คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ลงวันที่ ๓๐

เดือน พฤศจิกายน

พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์

รับอุทธรณ์วันที่ ๒๖

เดือน มิถุนายน

พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
สกลนคร จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อ
ผู้ร้องตามกฎหมาย จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษ

- ๒ -

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งและเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๓

พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ร้องแจ้งผู้ถูกกล่าวหาว่าเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นยังไม่ถูกต้องครบถ้วนขาดไป ๑๑ รายการ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มา จึงแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ผู้ถูกกล่าวหาเดินทางมารับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และมีหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร สกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่ โดยผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และไม่มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ทั้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นต่อผู้ร้องภายในกำหนดมีเพียง ๓ รายการ เห็นว่า คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร เมื่อผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพและไม่มีการไต่สวนพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามคำร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร สกลนคร และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ผู้ถูกกล่าวหาจะอุทธรณ์ทำนองว่ามีได้กระทำความผิดและกล่าวอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่อันเป็นการขัดกับคำให้การรับสารภาพหาได้ไม่ ถือว่าเป็นอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการต่อไปมีว่า สมควรเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปหรือไม่ โดยผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนนี้ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสาม บัญญัติให้นำมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีต่อผู้ถูกกล่าวหากรณีจึงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยโดยอนุโลม เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด จึงต้องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง และย่อมมีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๘๑ วรรคสอง บัญญัติ อันเป็นบทบังคับที่ศาลไม่อาจกำหนดเป็นอย่างอื่นได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการสุดท้ายว่า มีเหตุสมควรลงโทษผู้ถูกกล่าวหาสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินของตนและทราบว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด หน้าที่ดังกล่าวเป็นหน้าที่ประการสำคัญซึ่งกฎหมายมุ่งประสงค์ให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริตด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชี

ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้องสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติภายหลังการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วก็เป็นที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายไปแล้วเกือบหนึ่งปี และไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องให้ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่ผู้ร้องกำหนดและให้มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยมิได้ดำเนินการใด จนกระทั่งผู้ร้องต้องแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเข้ารับทราบข้อกล่าวหาและชี้แจงเป็นหนังสือเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งพ้นระยะเวลาที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไปแล้วกว่าหนึ่งปี ข้อชี้แจงทำนองว่ามีได้เปิดฉนักของจดหมายที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ร้องส่งมาออกอ่านเพราะเข้าใจว่าเป็นเรื่องซ้ำเดิมและสมุดบัญชีธนาคารบางเล่มสูญหาย ล้วนง่ายแก่การกล่าวอ้าง ทั้งหากผู้ถูกกล่าวหาใส่ใจนำพาต่อหน้าที่สำคัญดังกล่าวและมีเจตนาสุจริตก็มีระยะเวลาในการดำเนินการแก้ไขนานร่วมปี ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวางโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท และลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ทั้งยังรอการลงโทษจำคุกไว้ ๑ ปี นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ไม่มีเหตุที่จะลงโทษผู้ถูกกล่าวหาในสถานเบาว่านี้อีก อุทธรณ์ของผู้ถูก

(อม.๕๐)

- ๗ -

กล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น
ชอบแล้ว

จึงวินิจฉัยยืน.

นางชนากานต์ อีร์เวชพลกุล

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล นคร
สกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจาก
ลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์
ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา
ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา
กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากลาออก เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยยื่นเอกสารที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ครบถ้วน พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นเอกสารหลักฐาน ที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และให้ยื่นให้ครบถ้วนภายใน ระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบ ข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหา เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจ ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล นครสกลนคร หรือไม่ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินหรือหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และไม่มีพฤติการณ์อันควร เชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ นั้น เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้อง ยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน และหนี้สิน รวม ๑๑ รายการ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง การที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ ในทำนองว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดและยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ โดยไม่ได้ ให้การต่อสู้หรือโต้แย้งปัญหาดังกล่าวในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบและไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรรับวินิจฉัย

ต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการต่อมาว่า มีเหตุให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาในสถานเบาหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ตลอดระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยมีประวัติต่างพร้อย ไม่มีพฤติการณ์ทุจริตประพฤติดมิชอบต้องบประมาณแผ่นดิน ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ผู้ถูกกล่าวหาไม่เห็นพ้องด้วย นั้น เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องตระหนักได้ว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วย แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งมากถึง ๑๑ รายการ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นให้ครบถ้วนแต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาละเลยไม่ดำเนินการยื่นเอกสารให้ครบถ้วนทั้งที่ได้รับแจ้งให้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวางโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๘ เหลือจำคุก ๑ เดือนและปรับ ๔,๐๐๐ บาท และรอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นั้น นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ส่วนการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนั้นมิกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ว่า ในกรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำ

๕

ความผิดตามที่ถูกล่าวหา ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตลอดไป ที่ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้ถูกล่าวหาตลอดไปนั้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหาฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นางสาวสิริกานต์ มจุล

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๗๒/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้การลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี
เข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อ
ผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
โดยยื่นเอกสารที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน
และหนี้สินรวม ๑๑ รายการ ให้ยื่นให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่
ดำเนินการ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง
ข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจ
ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควร
เชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
สกลนครหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมี
อยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง การที่
ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ในทำนองว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดและไม่มีเจตนาพิเศษ ผู้ถูกกล่าวหา
เพียงแต่ยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ จึงเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟัง
พยานหลักฐานของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นอุทธรณ์ในปัญหา
ข้อเท็จจริง การที่ผู้ถูกกล่าวหายกปัญหาดังกล่าวขึ้นอุทธรณ์ โดยไม่ได้ให้การต่อสู้หรือโต้แย้งปัญหา

ดังกล่าวในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นอุทธรณ์ที่มีได้โต้แย้งคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยชัดแจ้ง และเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ ซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกล่าหาประการสุดท้ายมีว่า กรณีมีเหตุลงโทษผู้ถูกล่าหาในสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกล่าหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง ย่อมต้องทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วย แต่ผู้ถูกล่าหา กลับไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งมากถึง ๑๑ รายการ ทั้งเมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกล่าหายื่นให้ครบถ้วน ผู้ถูกล่าหา กลับไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกล่าหาไปรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกล่าหา ก็ไม่มารับทราบข้อกล่าวหาตามกำหนดเวลาโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง สุดท้ายผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา ผู้ถูกล่าหาจึงมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ร้องและทำหนังสือชี้แจงมาในภายหลัง ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกล่าหาไม่ดำเนินการยื่นเอกสารให้ครบถ้วนทั้งที่ได้รับแจ้งให้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ทั้งไม่ใส่ใจในการชี้แจงถึงข้อเท็จจริง ข้อขัดข้อง หรือสาเหตุที่ยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วน ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวางโทษจำคุกผู้ถูกล่าหา มีกำหนด ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๘ ให้อีกกึ่งหนึ่ง และรอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๕๖ เป็นการลงโทษสถานเบาและนับว่าเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะวาง
โทษให้เบากว่าที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนดอีก ส่วนการเพิก
ถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูก
กล่าวหา ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตลอดไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป จึงชอบ
ด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายอำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

- ๓ -

ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยยื่นเอกสารที่พิสูจน์ความมียุ่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วน พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมียุ่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และชั้นไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพตามคำร้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร หรือไม่ ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเพียงแต่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนเพียง ๓ รายการ ไม่ได้มีเจตนาลงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องนั้น เห็นว่า เมื่อในชั้นไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมียุ่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ การที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ในทำนองว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดและไม่มีเจตนาพิเศษ เป็นการยกปัญหาดังกล่าวขึ้นอุทธรณ์ โดยไม่ได้ให้การต่อสู้หรือ

- ๔ -

โต้แย้งในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ และไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกล่าหาประการสุดท้ายมีว่า กรณีมีเหตุให้ลงโทษผู้ถูกล่าหาในสถานเบา และมีเหตุให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือไม่ ที่ผู้ถูกล่าหาอุทธรณ์ว่าตลอดระยะเวลาที่ผู้ถูกล่าหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้ถูกล่าหาไม่เคยมีประวัติต่างพร้อย ไม่มีพฤติการณ์ทุจริตประพฤติมิชอบต้องบประมาณแผ่นดินขอให้ลงโทษสถานเบา นั้น เห็นว่า ผู้ถูกล่าหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องตระหนักได้ว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งด้วย แต่กลับยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งไม่ครบถ้วน และยังเพิกเฉยไม่ดำเนินการยื่นเอกสารให้ครบถ้วนทั้งที่ได้รับแจ้งจากผู้ร้อง อันเป็นการจงใจหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของผู้ร้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวางโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ทั้งยังลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้อีกกึ่งหนึ่ง และรอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและเป็นคุณแก่ผู้ถูกล่าหาแล้ว ส่วนการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นไปตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ที่กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมี

(อม.๕๐)

- ๕ -

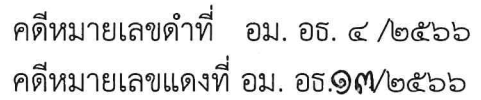
คำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
ผู้นั้นตลอดไป การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาเพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปนั้นชอบแล้ว

จึงเห็นสมควรพิพากษายืน.

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

(ဥပ.၈၁)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๔ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ.๑๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
 นายอนุชิตชัยหรืออนุชิต ชมภูราช ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหา อุตธรณ์ศักดิ์คำน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร
จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว โดยไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของ
ทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง

ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหา คำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้อง ประกอบพยานหลักฐาน ตามทางไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นอุทธรณ์รับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนครเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ ผู้ถูกล่าวหา กลับยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและ หนี้สินไม่ครบถ้วน พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกล่าวหาทราบแล้วว่าผู้ถูกล่าวหา ยื่นเอกสาร หลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินไม่ครบถ้วนรวม ๑๑ รายการ คือ รายการ เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๙ รายการ หนี้สินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๑ รายการ และไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษี ๒๕๖๐ โดยแจ้งให้ยื่น ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ ผู้ถูกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกล่าวหา มีหนังสือชี้แจง ข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหาประการแรกมีว่า ผู้ถูกล่าวหา กระทำความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจาก ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร หรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกล่าวหาจงใจ ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง โดย

ไม่ยื่นเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๑๑ รายการ ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ และศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง ดังนี้ การที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ในทำนองว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเจตนาและไม่จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน บัญชีเงินฝากที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นต่อผู้ร้องมีเพียง ๓ รายการ จึงเป็นกรณียื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วน โดยไม่ได้ให้การต่อสู้หรือโต้แย้งปัญหาดังกล่าวในชั้นพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวจึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบและไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรรับวินิจฉัย ต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่รับวินิจฉัย

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาประการสุดท้ายมีว่า กรณีมีเหตุให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาสถานเบาหรือไม่ เห็นว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นมาตรการสำคัญในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อันเป็นการป้องกันและป้องปรามการทุจริต และแสดงถึงความสุจริตและโปร่งใสของผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกด้วย เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นอย่างดีแล้ว และย่อมทราบว่าตนมี

หน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวด้วย ซึ่งผู้ร้องก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหายังยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนรวม ๑๑ รายการ ทั้งยังแจ้งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉย และเมื่อผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหาก็ไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ถูกกล่าวหาเพิ่งมีหนังสือชี้แจงเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ร้องแจ้งให้ดำเนินการแล้ว ทั้งเหตุผลที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างในทำนองว่าได้ติดต่อกับธนาคารแล้วแต่ธนาคารส่งเอกสารให้ล่าช้า ส่วนเอกสารที่ผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วนนั้น ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจว่าเป็นเพียงเอกสารที่ส่งมาช้าจึงไม่ได้เปิดดู กังายต่อการกล่าวอ้าง ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง พฤติการณ์เช่นนี้ยิ่งสนับสนุนให้ฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ในการปกปิดทรัพย์สิน ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวางโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ทั้งยังลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้อีกกึ่งหนึ่ง และรอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นับว่าเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหามากแล้ว ส่วนการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตลอดไป ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปนั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

(อม.๔๒)

- ๖ -

จึงวินิจฉัยยื่น.

นายเอกศักดิ์ ยंत्रปรกรณ์